

КОЛО(♡)СІМ'І
Центр здоров'я та розвитку

«Професійна турбота
про психологічний
розвиток
та здоров'я усіх
членів родини...»

Львів, вул. Ярославенка 21
www.k-s.org.ua
tel. 098-559-65-21

MH4U

За підтримки

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

ІНСТИТУТ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЧЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
КОГНІТИВНО-ПОВЕДІНКОВОЇ
ТЕРАПІЇ

РОЗЛАД ІЗ ДЕФІЦИТОМ УВАГИ І ГІПЕРАКТИВНІСТЮ: МОДЕЛЬ ПОЗИТИВНОГО ПОВЕДІНКОВОГО КЕРІВНИЦТВА В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

ПЛАН

1. РДУГ – проблема №1 психічного здоров'я дітей та підлітків
2. Сучасне розуміння РДУГ
3. 5 крокова програма допомоги дітям з рдуг у школі

ГОЛОВНЕ ПОСЛАННЯ:

ми маємо великі можливості
допомогти дітям з РДУГ мати краще
майбутнє, але для цього необхідна
вчасна і комплексна допомога!

РДУГ – ПРОБЛЕМА №1 ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ

- Це один з найпоширеніших нейропсихіатричних розладів дитячого віку
- Близько 5% дітей і 3% дорослих мають цей розлад
- У клінічних вибірках співвідношення хлопців до дівчат від 6:1 до 3:1
- У США – це найпоширеніша причина звернень до дитячих психіатрів

РДУГ – ПРОБЛЕМА №1 ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ

- Хронічний перебіг – позитивні наслідки
- Невірно діагностований і лікований цей розлад може призводити до вторинних серйозних наслідків
- Вироблені ефективні протоколи терапії, які допомагають як значно зменшити вираженість симптомів розладу, так і попередити вторинні ускладнення

СУЧАСНЕ РОЗУМІННЯ РДУГ

Природа РДУГ

- Це нейробіологічний розлад розвитку самоконтролю
- Це невідповідно до віку розвитку дитини виражені гіперактивність, імпульсивність та порушення уваги
- Ці симптоми призводять до порушення функціонування дитини в різних сферах життя

«Різне обличчя» РДУГ

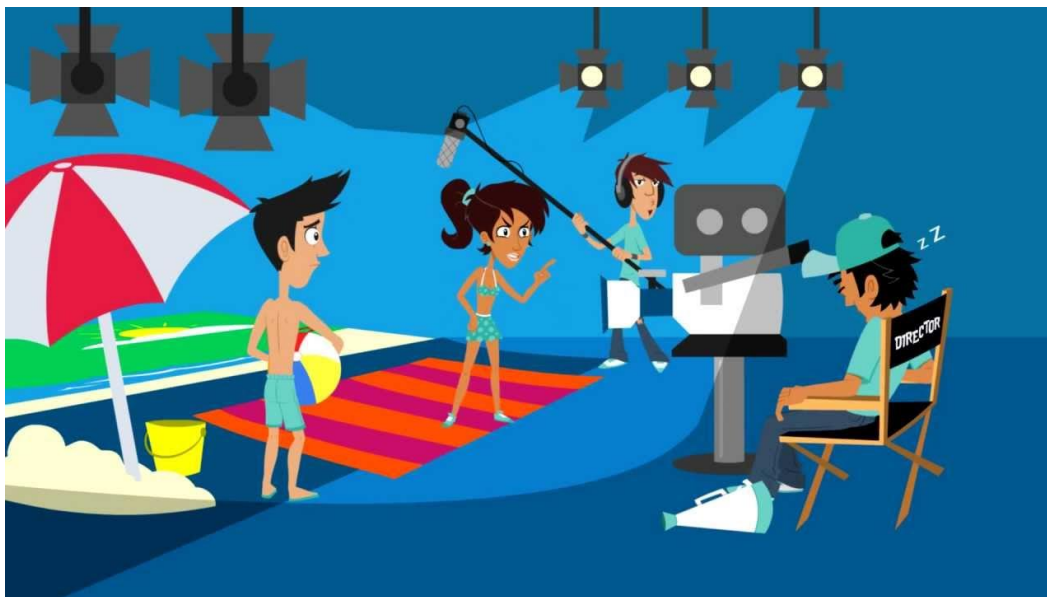
- 85% дітей мають супутні розлади і проблеми: поведінкові розлади, розлади мови та шкільних навичок, тривожні розлади, депресія, дисрегуляція злості і т.д.
- Є різні ступені важкості, різна вікова динаміка
- Відмінність у хлопців і дівчат

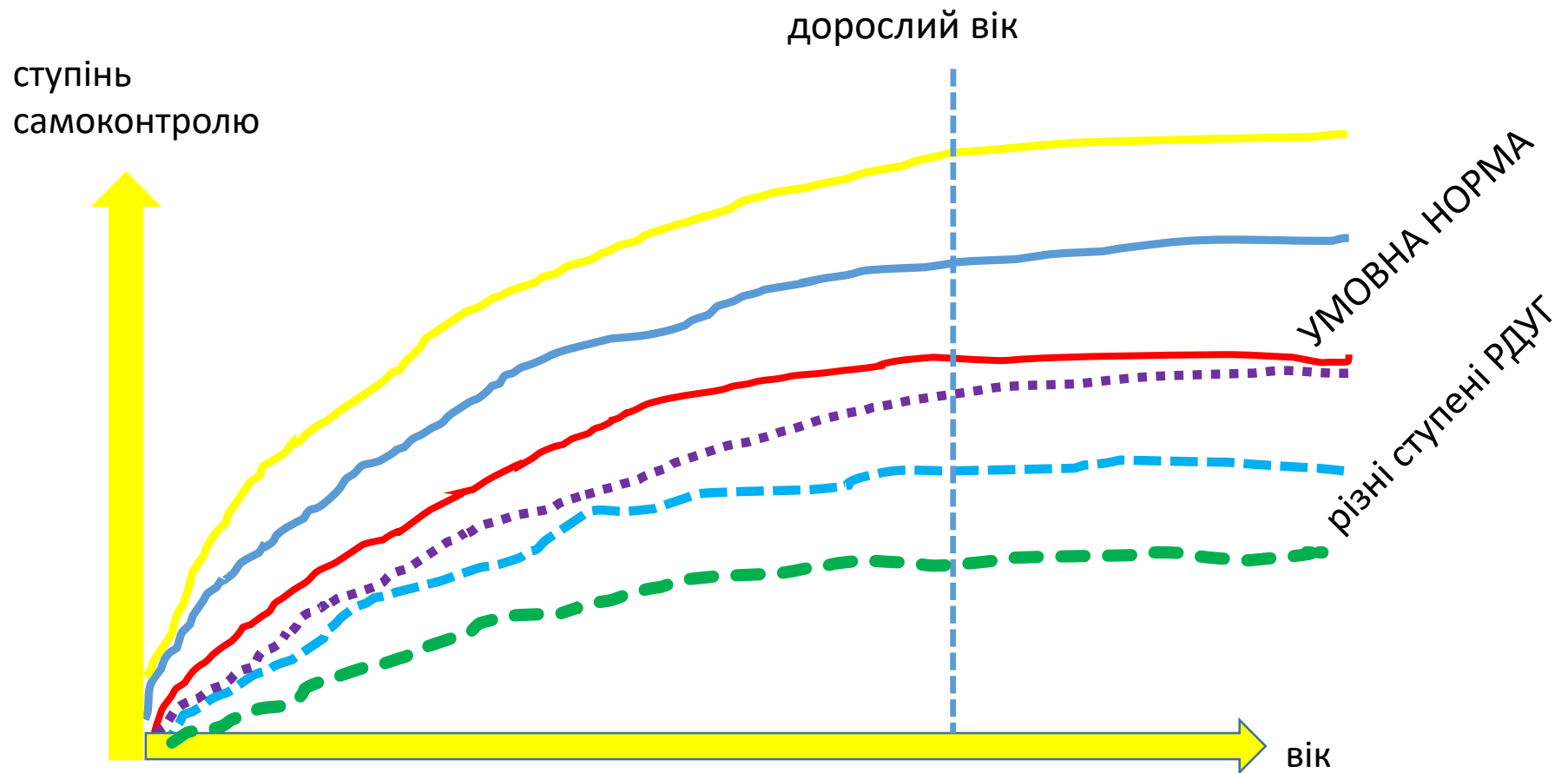
Причини РДУГ – лобна кора «засинає»

Лобна кора нагадує
роботу режисера, який
засинає, коли потрібно:

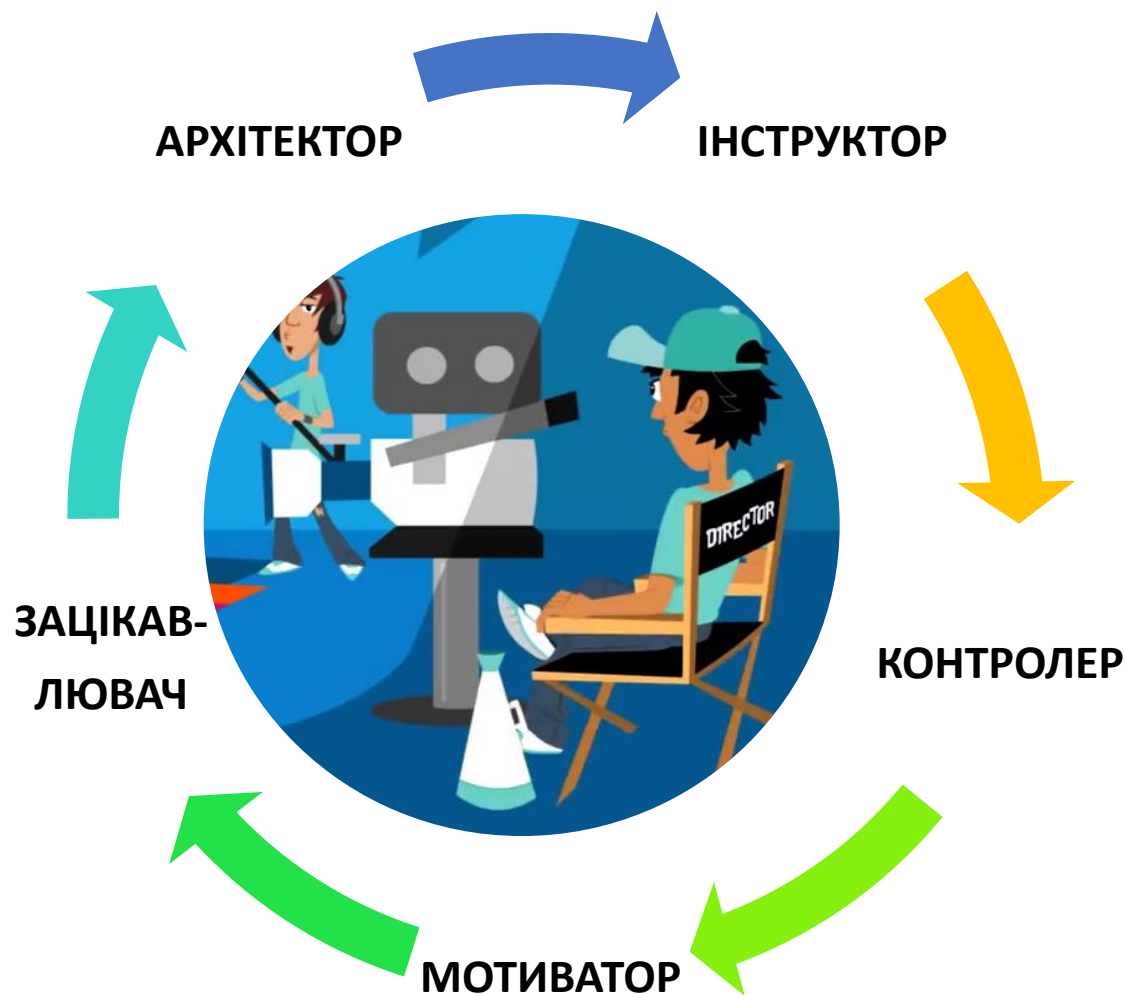
- «пригальмовувати»
імпульси та емоції,
- аналізувати інформацію,
- контролювати поведінку,
- передбачати наслідки,
- планувати дії

За вмінням контролювати себе усі діти (і дорослі)
дуже різні: тим, кому важче впоратись із
імпульсами, важлива присутність
мудрих і люблячих дорослих!

Яка роль дорослих/вчителів у «пробудженні» режисера?

Дітям із РДУГ можна допомогти!
Позитивна роль учителя може бути
визначальною у долі дитини!

5 крокова програма допомоги дітям з РДУГ у школі

5

КРОК

Підтримка особистісного зростання та соціальних зв'язків

4

КРОК

Позитивне керівництво дитиною

3

КРОК

Допомога у навчанні

2

КРОК

Позитивний стосунок з батьками і дитиною

1

КРОК

Виявлення РДУГ, скерування за допомогою та організація командної співпраці

Крок 1: виявити, скерувати, організувати

ВІЯВИТИ РДУГ

- Знати симптоматику РДУГ
- Запропонувати батькам заповнити опитувальник по РДУГ

СКЕРУВАТИ ЗА ДОПОМОГОЮ

- Поінформувати батьків про ознаки РДУГ, якщо такі виявлені
- Скерувати до дитячого психіатра задля отримання належної допомоги

ОРГАНІЗУВАТИ СПІВПРАЦЮ

- Налагодити співпрацю між спеціалістами, які супроводжують дитину
- Узгоджувати спільні цілі щодо розвитку дитини і моніторити їх досягнення

Крок 1.

Виявити: опитувальник Вандербільта

Приклад інтерпретації:

На скільки запитань, починаючи з 1 по 9 питання, отримано відповіді «2 – часто» або «3 – дуже часто»:	На скільки запитань, починаючи з 10 по 18 питання, отримано відповіді «2 – часто» або «3 – дуже часто»:	На скільки загалом запитань, починаючи з 1 по 18 питання, отримано відповіді «2 – часто» або «3 – дуже часто»:	На скільки запитань, починаючи з 19 по 28 питання, отримано відповіді «4 – часом з труднощами» або «5 – значні труднощі»:
6	6	12	2
Кластер симптомів дефіциту уваги	Кластер симптомів гіперактивності та імпульсивності	Сумарна кількість симптомів	Оцінка порушень функціонування
A	B	A+B	C

Крок 1.

Скерувати за допомогою

Підсумувати результати обстеження та спостереження

Назвати те, що спільно бачимо (проблеми з неуважністю і т.д.)

Пояснити, що це імовірно ознаки розладу із дефіцитом уваги та гіперактивністю, втім це лише припущення, яке потребує подальшого фахового обстеження

Пояснити базові речі про РДУГ: симптоми, критерії

Пояснити базове розуміння причин: порушення функції саморегуляції. Дитина не поводить себе так спеціально. Батьки не винні, це не наслідок поганого виховання.

Пояснити наслідки – і потребу у допомозі

Пояснити рекомендації протоколів (ліки та поведінкова терапія)

Представляти ці речі почергово. Давати можливість батькам відреагувати. Вислухати їх запитання та занепокоєння. Дати відповіді. Наголосити на важливій ролі батьків

Підкреслити наявність ефективних втручань і підтримати надію та мотивацію до змін

Дати психоедукаційні матеріали (буклет), посилання, де можна знайти науковообґрунтовану інформацію у інтернеті (www.k-s.org.ua/adhd)

**ВІДПОВІДНО
ДО СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ МЕДИЧНИХ
ПРОТОКОЛІВ РЕКОМЕНДОВАНО
ДВА ОСНОВНИХ МЕТОДИ
ДОПОМОГИ ДІТЯМ ІЗ РДУГ:**

**Поведінкова
терапія**

**Медикаментозна
терапія**

Крок 1. Організувати допомогу

Командна
співпраця має
включати в себе:

- 1 постановка спільних цілей, які реалізуються та підтримуються дорослими у різних сферах
- 2 вироблення ефективних важелів впливу на поведінку дитини у різних ситуаціях
- 3 моніторинг змін у розвитку дитини з метою доуточнення поставлених цілей
- 4 налагодження відкритої комунікації між різними фахівцями

Крок 2: позитивний стосунок з батьками

Крок 2: позитивний стосунок з дитиною

Щоденне
особисте привітання з дитиною.
Використання різних можливостей
для спілкування (наприклад, під час
перерви – «Як настрій? Як пройшли
вихідні? І т.п.»)

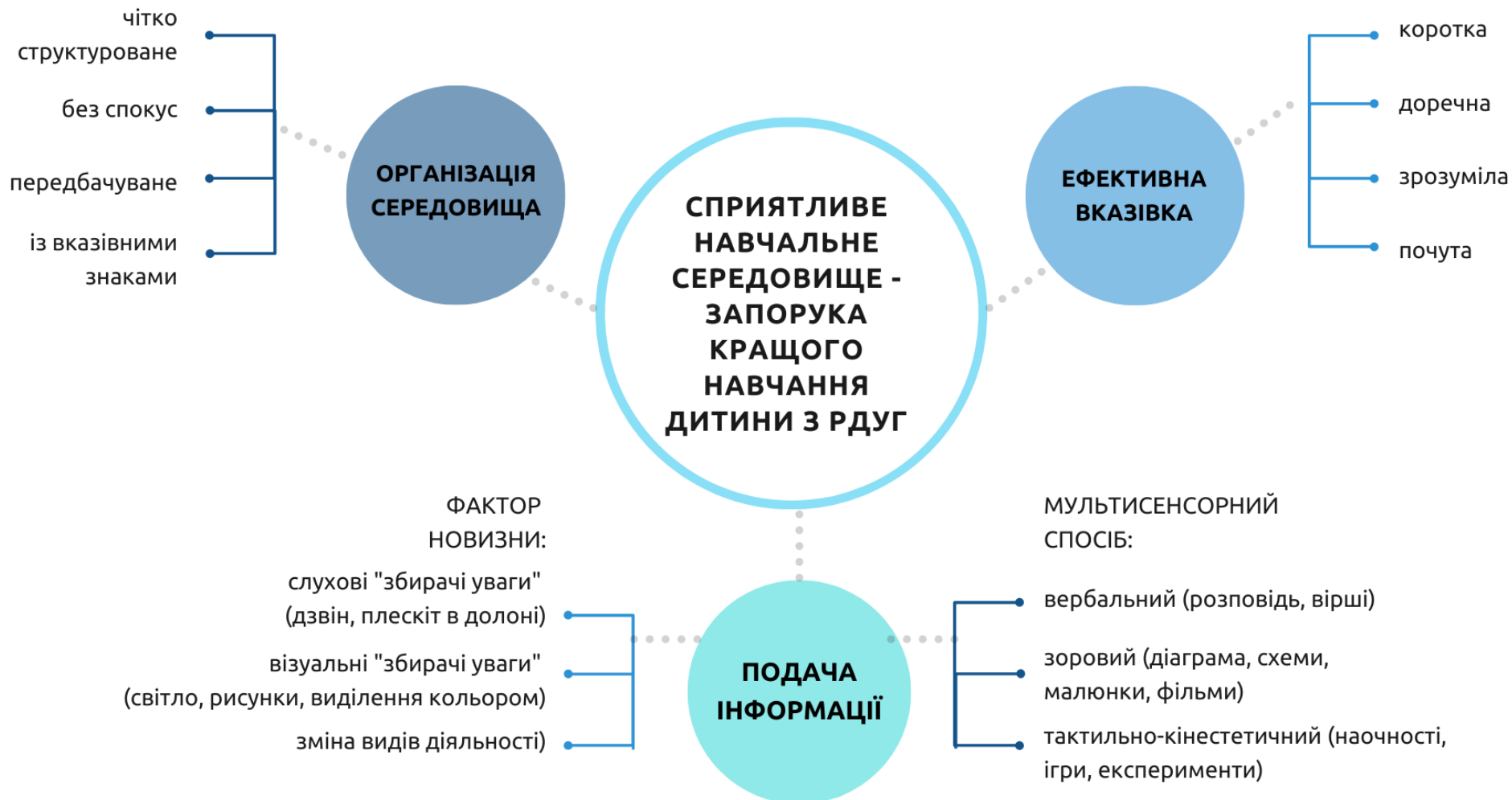

Невербальні
вислови позитивного ставлення (для
прикладу, погладити чи стиха
поплескати по плечу за успішне
виконання завдання/належну
поведінку і т.п.).
Уважність до дитини,
доброзичливість, підтримка.

Помічати і відзначати успіхи дитини (у
тому числі і перед класом), її
позитивні особистісні риси, здібності.
Уникнення принизливої критики,
некоректних форм висловлення
зауваження.

Крок 3: допомога у навчанні

Крок 4: позитивне керівництво поведінкою

Згідно із сучасними міжнародними медичними протоколами рекомендовано два основних методи допомоги дітям із РДУГ:

(1) поведінкова терапія, (2) медикаментозна терапія

Крок 4: позитивне керівництво поведінкою

Щоденник досягнень учня_____

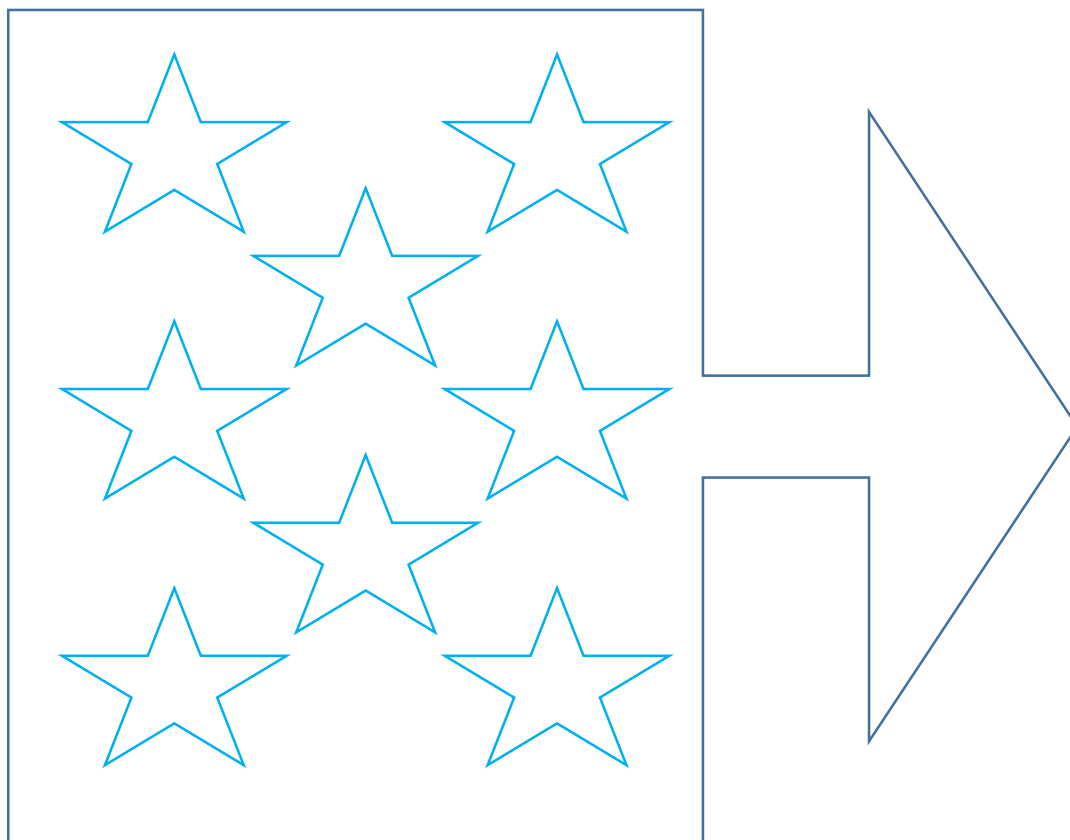
Бажана поведінка	Математика	Перерва	Читання	Перерва	...
Дотримується правил класу (має не більше 3 зауважень за урок чи на перерві)	+	+		+	
Завершує виконання завдання упродовж визначеного часу	+		+	+	
Виконує вказівки вчителя (допускається 2 рази повторити вказівку)	+	+	+	+	
...					
Кількість «+»	10				
Щоденні заохочення за 10 «+»: гра в лего або один сюрприз і т.д. Тижневі заохочення за 50 «+»: похід в басейн і т.д. Місячні заохочення за 100 «+»: похід в кіно і т.д.	за 10 «+» Гра в лего вдома				

Щоденник досягнень учня_____

Бажана поведінка	Урок _____	Перерва	Урок _____	Перерва	Урок _____	Перерва	Урок _____	Перерва
Дотримується правил класу (має не більше 3 зауважень за урок чи на перерві)								
Завершує виконання завдання упродовж визначеного часу								
Виконує вказівки вчителя (допускається 2 рази повторити вказівку)								
...								
Кількість «+»								
Щоденні заохочення за ... «+»: _____ Тижневі заохочення за ... «+»: _____ Місячні заохочення за ... «+»: _____								

Можливі модифікації «Щоденника досягнень учня» залежно від віку та можливостей дитини

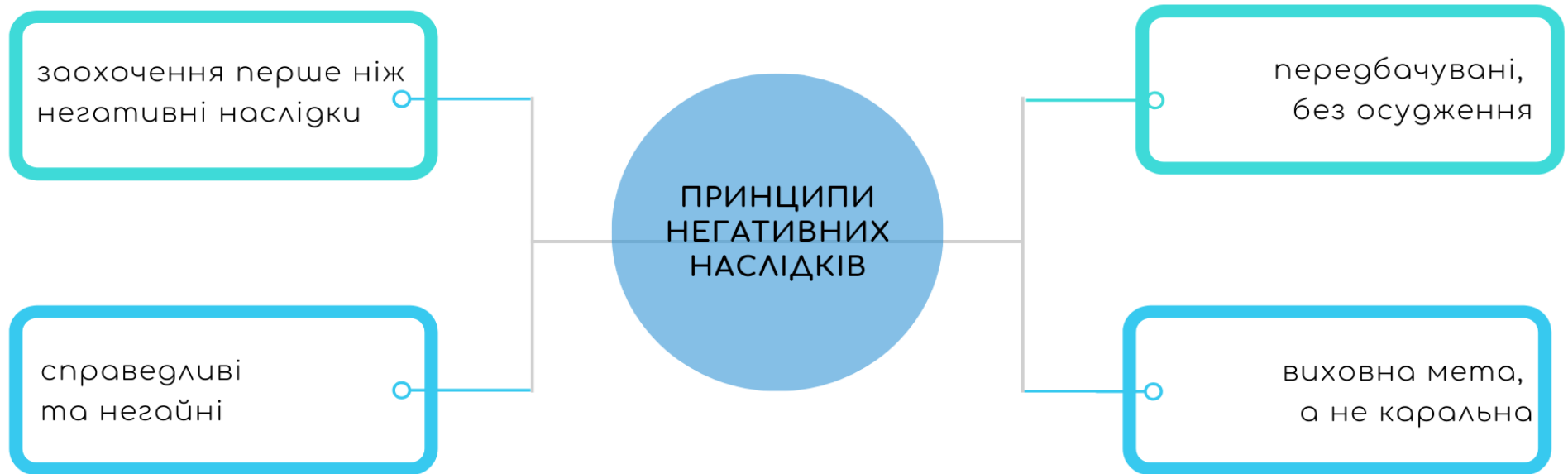
Щоденник досягнень учня _____

або

Крок 4: керівництво поведінкою – негативні наслідки

Крок 4: керівництво поведінкою – негативні наслідки

Крок 5: підтримка особистісного розвитку та соціальних зв'язків

Крок 5: підтримка особистісного розвитку та соціальних зв'язків

МАТЕРІАЛИ РОЗРОБЛЕНІ

фахівцями Центру здоров'я і розвитку «Коло сім'ї»

ПАРТНЕРИ ПРОЕКТУ

МН4U

ШВЕЙЦАРСЬКА
АГЕНЦІЯ РОЗВИТКУ І
СПІВРОБІТНИЦТВА

ІНСТИТУТ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ КОГНІТИВНО-
ПОВЕДІНКОВОЇ ТЕРАПІЇ